1893 — 1973
80 років
Служби Народові

СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
(201) 434-0237
(201) 434-0807
УНСоюзу: (201) 435-8740
Тел. з Ню Йорку:
(212) BArcly 7-4125
УНС: (212) BArcly 7-5337

РІК LXXX. Ч. 208. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК СЕРЕДА, 14-го ЛИСТОПАДА 1973 ЦЕНТІВ 20 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK WEDNESDAY, NOVEMBER 14, 1973 No. 208. VOL. LXXX.

ПЕРВОІЄРАРХ УКЦ ПРИВІТАВ ДРУГИЙ СКВУ, АЛЕ НА ВІДЧИТАННЯ ПРИВІТУ НЕ ВИСТАЧИЛО ЧАСУ

Торонто. — Місцевий український католицький тижневик „Наша Мета" у виданні з 10-го листопада ц. р. подав повний текст привіту, що його надіслав Другому Світовому Конгресові Вільних Українців Первоієрарх Української Католицької Церкви, Її Верховний Архиепископ і Кардинал Блаженніший Иосиф, але якого на тому Конгресі не відчитано, бо не вистачило часу. Редакція „Нашої Мети" в своїй заввазі на цю тему пише: „Привіт цей — на бажання Блаженнішого Первоієрарха Иосифа — мав прочитати Торонтонський Владика Кир Ісидор після Молебня, у концертовій частині маніфестації в часі складання привітів від імени українських установ світового засягу. Але його не було змоги прочитати з тієї причини, що деякі промовці — замість привітів — виголосили промови і вичерпали призначений на привіти час..." За „Нашою Метою" подаємо повний текст привітання:

ПРИВІТ БЛАЖЕННІШОГО ПЕРВОІЄРАРХА ИОСИФА ДРУГОМУ СКВУ

Вітаю Світлий Світовий Конгрес Вільних Українців у Торонті, оцей парлямент найкращих представників вільної української думки і змагання за дальше існування і ріст нашої Церкви й Народу у вільному світі, а далі — щоб стати в обороні нашої Церкви і душі Народу на рідних землях і перед цілим світом голосно заявити, що, не зважаючи на важке поневолення у всіх ділянках життя Народу, — Україна не думає вмирати, але хоче і буде жити.

Я духом з Вами, Дорогі Браття і Сестри, та молю Всемогутнього Бога, щоб благословив Вашу працю, щоб дав їй ріст і силу та бажані нами всіма успіхи.

Будьте лиш з'єднані. — Будуйте силу свою на Божому Законі! — на взаємній любові, на братолюбію! Незгодою не розтрачуйте того великого духового і морального скарбу, що його придбали сотні і тисячі, ба й мільйони братів Ваших повсякчасною працею і трудом, геройськими змаганнями, а навіть мученичою кров'ю, пролитою за право Українського Народу до свого власного життя на своїй рідній землі.

Особливо на церковному відтинку нашого національного життя хай панує любов і братня згода та єднання, бо ми ж усі — визнавці нашого славного Київського Християнства, нашої Церкви перших століть і славної княжої доби нашої.

Єднаймося, любімся взаємно і працюймо для кращої долі нашої мученицької Церкви і України.

Церква Християнської України була колись першою на всьому европейському Сході і несла світло Христової Євангелії всім сусідуючим з нею племенам.

Де ж нині та слава і її апостольська діяльність, що гомоніла на увесь світ?!

Її знищили вороги — татарські орди, а врешті сучасний ворог Бога та України.

Світлий Конгресе, а в першу чергу Високопреосвященні Владики Української Церкви! Ви маєте подбати, щоб слава нашої Церкви і всієї Християнської України засяла своєю працею для Бога і спасення людських душ на увесь світ!

Тоді щойно усміхнеться нині заплакана наша мати — Україна.

Хай благословення Боже буде повсякчас на Вас і на Вашій праці!

† Иосиф
Верховний Архиепископ і Кардинал

Польський міністер закордонних справ відвідав Папу

Ватикан. — Вперше від часу існування в Польщі комуністичного режиму, представник цього режиму склав офіційну візиту голові Католицької Церкви папі Павлові VI. Перебуваючи з офіційними відвідинами в Італії, польський міністер закордонних справ Стефан Ольшовський відвідав Ватикан, де мав 50-тихвилинну розмову з папою Павлом VI. В часі розмови були обговорені окремі проблеми, зв'язані з питанням відносин між Церквою і державою в Польщі. Вже після зустрічі з папою Павлом VI С. Ольшовський на пресовій конференції заявив, що польський уряд заінтересований „інституціоналізуванням" відносин з Ватиканом. Знову ж ватиканські кола поінформували, що у Ватикані застановляються над „формулою", яка уможливила б деякі зв'язки, не встановляючи нормальних дипломатичних взаємин.

Безпосередньо після відвідин польського міністра закордонних справ,папа Павло VI прийняв на авдієнції архиєпископа Бронислава Домбровського, секретаря Конференції польських єпископів. Ватиканські кола інформують, що ця авдієнція мала на меті підкреслити, що папа Павло VI не плянує зв'язків з польським урядом без узгіднення з кардиналом Вишинським і польським єпископатом. Кардинал Вишинський приїздить до Ватикану наступного тижня з пляном перевести там розмови.

Ґолда Меїр критикує політику Західньої Европи щодо Ізраїлю

Лондон. — Беручи участь в конференції соціялістичних лідерів і голів інших вольми держав, прем'єр Ізраїля Ґолда Меїр засудила поставу і брак зрозуміння та допомоги для боротьби Ізраїлю з боку держав Европейської Економічної Спільноти. В своїй 55-хвилинній промові Ґолда Меїр намагалася виясенити важку ситуацію, в якій опинився Ізраїль у зв'язку з великими втратами, що їх має ізраїльська держава в боротьбі з арабами. Ґолда Меїр підкреслила, що „Ізраїль мала держава і потребує приятелів". Зокрема клопітливою для Ізраїля є резолюція держав Европейської Економічної Спільноти, що закликає Ізраїль зрезиґнувати з територіяльних претенсій і відступити на позиції з-перед війни 1967 року.

Білий Дім повідомив, що не існує ще третій магнетофонний запис

Вашингтон. — У понеділок, 12-го листопада, адвокат Білого Дому Джей. Фред Базгардт повідомив, що не існує ще один Вотергейтський магнетофонний запис, що його федеральний суддя Джон Сіріка сподівався одержати від президента Ніксона. Цей третій з черги неіснуючий запис мав здогадно містити спостереження президента Ніксона щодо його розмови із колишнім правним дорадником Білого Дому Джоном Діном. Розмова відбулася 15-го квітня ц.р. У червні цього року Білий Дім повідомив тодішнього спеціяльного Вотергейтського прокуратора Арчибалда Кокса, що невдовзі після розмови з Діном президент Ніксон записав на магнетофонну стрічку свої спостереження про цю розмову. Але адвокат Білого Дому Базгардт тепер твердить, що цього магнетофонного запису не можуть знайти та що Білий Дім дізнався про це щойно тиждень тому. Базґардт не подав жадних подробиць в цій справі, але заявив, що існують деякі рукописні нотатки про цю розмову Президента з Діном, зроблені самим президентом Ніксоном.

Це вже третій так званий Вотергейтський магнетофонний запис, який, згідно з твердженням Білого Дому, „не існує". Два тижні тому Білий Дім повідомив, що не існують два записи розмов Президента із його дорадниками, а саме з розмови з колишнім генеральним прокуратором Джоном Мічеллом, яка відбулася 20-го червня 1972 року, та з розмови з колишнім правним дорадником Джоном Діном, яка відбулася 15-го квітня ц.р. Отже, Білий Дім тепер твердить, що не тільки „не існує" магнетофонний запис самої розмови з Діном, але що нема також запису спостережень Президента, здогадно зробленого після закінчення цієї розмови.

В той самий час, коли Базгардт свідчив про третій „неіснуючий" магнетофонний запис, інший речник Білого Дому, пресовий секретар Роналд Зіґлер, заявив, що президент Ніксон до 20-го листопада ц.р. передасть судді Сіріці не тільки ті магнетофонні записи та інші Вотергейтські документи, яких Сіріка вимагав, але й цілий ряд таких, яких суддя не вимагав від Президента. Зіґлер сказав, що Президент „раз назавжди" хоче доказати, що він не був причетний до Вотерґейтської афери та спроб затаїти її. Ці додаткові магнетофонні записи та документи також докажуть, — сказав Зіґлер — що розмови президента Ніксона з Мічеллом і Діном таки ніколи не були записані на магнетофонну стрічку. Цей речник Білого Дому заявив, що Президент передасть судді Сіріці змісти цих двох розмов. Крім того, Президент також погодився, щоб усі Вотергейтські магнетофонні записи та документи були перевірені „незалежними експертами", які мали б за завдання встановити, чи ці записи та документи не були змінені або перероблені.

Президент Ніксон відбув нараду з представниками Республіканського Координаційного Комітету

Вашингтон. — У понеділок, 12-го листопада, президент Ніксон відбув нараду-сніданок із членами Республіканського Координаційного Комітету, щоб представити цим провідникам Республіканської партії своє становище щодо цілої Вотергейтської афери. У нараді-сніданку взяли участь 28 осіб: номінат на віцепрезидента Джералд Форд, три республіканські губернатори, голова Республіканського Крайового Комітету, чотири заступники голови Крайового Комітету та провідники Республіканських меншин в Сенаті та Палаті Репрезентантів.

Ця нарада була однією з цілого ряду, запляНованих на цей тиждень, під час яких Президент бажає зустрітися з усіма 243 республіканськими членами Конґресу та відповісти на їхні питання в справі Вотерґейту. Білий Дім повідомив, що три зустрічі призначені на розмови з республіканськими сенаторами, а три на розмови з республіканськими членами Палати Репрезентантів. Президент Ніксон того самого дня зустрівся з кількома демократичними законодавцями.

Республіканський Координаційний Комітет, який був майже неактивний від президентських виборів 1964-го року, після цієї зустрічі-сніданку з Президентом повідомив, що братиме дуже активну участь у всіх справах, які стосуються Республіканської партії ,включно з виготовленням партійної програми та в підготовці до нових виборів. Деякі члени Комітету заявили, що вітають обіцянку Президента „цілком розкрити всі інформації, зв'язані з Вотерґейтом", але на їх думку, президент Ніксон далі знаходиться в „глибоких політичних клопотах", які не можна розв'язати тільки обіцянками.

Кіссінджер відбув розмову з Мао Тсе Тунґом

Пекін. — Під кінець свого перебування в комуністичному Китаю державний секретар ЗСА Генрі Кіссінджер мав 12 листопада довгу зустріч з китайським лідером Мао Тсе Тунґом, в часі якої, як офіційно було повідомлено, „продискутовано цілий ряд проблем у приязній атмосфері". Зустріч тривала дві з половиною годин і була найдовшою з дотеперішніх трьох зустрічей Кіссінджера з Мао. Ані китайські чинники, ні сам Генрі Кіссінджер не подали досі ніяких докладніших даних про зміст розмови. Ніяких докладніших даних немає також про зміст розмов Кіссінджера з Чжоу Ень-лаєм. В інтерв'ю з представниками американських радіостанцій Генрі Кіссінджер заявив, що предметом розмов були „міжнародні проблеми і проблеми, пов'язані з американсько-китайськими взаєминами". Ніяких інформацій немає про поширення дипломатичних взаємин між ЗСА та Китаєм, хоч треба припускати, що дипломатичні взаємини не будуть встановлені до того часу, поки ЗСА втримуватимуть дипломатичні взаємини з Тайваном. Між іншим, Чжоу Ень-лай заявив представникам американської преси, що він не може плянувати офіційних відвідин ЗСА, бо ЗСА визнають уряд націоналістичного Китаю на Тайвані. Ця заява свідчить про те, що китайський комуністичний уряд не змінив свого становища у питанні нормалізації дипломатичних взаємин з ЗСА, ставлячи як передумову такої нормалізації зірвання дипломатичних зв'язків ЗСА з Тайваном.

В Києві відбулися наради Брежнєва з Тітом

Київ. — Взаємини між ССCР та Югославією стають щораз то „тепліші". До такого висновку можна прийти у зв'язку з черговою совєтсько-югославською зустріччю „на вершинах", цим разом між двома комуністичними верховодами — Л. Брежнєвим та И. Тітом. За одержаними інформаціями, зустріч між Брежнєвим і Тіто, яка почалася 12 листопада в столиці України Києві, пов'язана з арабсько-ізраїльським конфліктом на Близькому Сході і заходами знайти позитивну розв'язку цього конфлікту. Незалежно від цього, як інформують закордонні кореспонденти з Москви, на порядку нарад між Брежнєвим і Тітом є питання поширення політичної та економічної співпраці між СССР та Югославією, що було предметом переговорів між югославськими лідерами та совєтським прем'єром А. Косиґіним в часі його недавніх дев'ятиденних відвідин Югославії. В часі бенкету на його честь в Києві вечором 12 листопада, И. Тіто у своїй промові підкреслив затривоження Югославії розвитком подій на Близькому Сході, заявляючи одночасно, що передумовою тривалого миру на Близькому Сході є звільнення Ізраїлем всіх арабських територій, захоплених у війнах 1967 та 1973 років. Заява Тіто має свою окрему вимову, бо перед своїм виїздом до ССCР Тіто був у постійному контакті з арабськими лідерами, зокрема з урядом Сирії та Єгипту, а напередодні самого виїзду одержав окреме послання від єгипетського президента Садата. Добре поінформовані кола вважають, що ініціятива президента Тіто на Близькому Сході була узгіднена з совєтським урядом і у якійсь мірі має на меті противажити дипломатичним заходам американського уряду допровадити до замирення на Близькому Сході. Такий здогад знаходить підтвердження у факті ,що до СССР на розмови з Брежнєвим і Тітом вибралися також представники Палестинського Визвольного Фронту під проводом Ясіра Арафата, який перед виїздом до Києва мав зустріч з єгипетським президентом Анваром ель-Садатом. За інформаціями з Москви, розмови з Ясіром Арафатом мають на меті уточнити питання участи палестинських арабів у мирній конференції на Близькому Сході, а також плян створення палестинської держави на західному березі річки Йордану і в Газі, тобто на теренах, що їх під сучасну пору окупує Ізраїль. З нагоди зустрічі Брежнєва з Тітом совєтська преса підкреслює важливість приязних взаємин СССР з Югославією і цитує Брежнєва, мовляв, в інтересі миру у світі є необхідною єдність комуністичних держав. У привітальній промові Брежнєв підкреслював спільність югославсько-совєтських інтересів, а також одинаковість політичних систем в обох країнах. Про те, як далеко покращали совєтсько-югославські взаємини засвідчує ще факт, що московське видавництво політичної літератури („Політіздат") опублікувало окремим виданням збірку вибраних промов та писань И. Тіто.

Газета „Правда" з 11 листопада, інформуючи про виїзд Брежнєва до Києва на зустріч з Тітом, подала також, що ця зустріч відбувається з совєтської ініціятиви і що югославський президент И. Б. Тіто „прибуває до Совєтського Союзу на запрошення Центрального комітету КПСС з дружньою візитою". Разом з Брежнєвом до Києва виїхали: міністер закордонних справ А. Ґромико ,секретар ЦК КПСС К. Ф. Катюшев, член ЦК КПСС і помічник генерального секретаря ЦК КПСС К. В. Русаков та посол СССР в Югославії В. І. Степаков. Склад совєтської делеґації вказує, яку вагу совєтський уряд прикладає до цих розмов з И. Тітом.

Ізраїль мусітиме звільнити окуповані території — заявив Генрі Кіссінджер

Пекін. — У своєму інтерв'ю для представників американських радіостанцій державний секретар Генрі Кіссінджер з'ясував становище уряду ЗСА до подій на Близькому Сході та поінформував про американські заходи забезпечити мир між арабськими державами та Ізраїлем. В пляні американського уряду є дати ґарантії Ізраїлеві, щоб в цей спосіб забезпечити стабільність ізраїльської держави, а також облегшити ізраїльському урядові рішення звільнити окуповані арабські території. Згідно з заявою Кіссінджера, Ізраїль мусітиме звільнити арабські території, бо без цього не може бути мови про мир на Близькому Сході. Для Ізраїля відхід на кордони з 1967 року, навіть з деякими корективами, посилює небезпеку, бо тоді найважливіші центри ізраїльської держави знову найдуться під безпосередньою загрозою з боку арабських сусідів. З цих міркувань, уряд ЗСА буде готовий ґарантувати безпеку Ізраїля і подбає, щоб також і інші держави від себе такі ґарантії для Ізраїля дали.

За повідомленням з Каїро, мирні переговори між Ізраїлем та арабськими державами повинні б початися вже 10 грудня. Переговори вестимуться у Женеві. Заяву Кіссінджера про те, що ЗСА є готові ґарантувати безпеку Ізраїля, ізраїльські офіційні чинники не прийняли з надто великим ентузіязмом, беручи до уваги той факт, що в гру входить негайне звільнення окупованої Ізраїлем арабської території. Ізраїльські чинники не знають також, як далеко піде американський уряд у своєму натиску на Ізраїль і у вимогах звільнити арабські території. Ізраїльський уряд готовий звільнити ці території, але плянує частину з них залишити в складі ізраїльської держави. Решта звільненої території (Синай та Голянські висоти) мали б бути демілітаризовані.

Совєти інформують про напад на президента ФРН

Москва. — Совєтська аґенція ТАСС, і за нею совєтська преса інформують з Бонну, що 19-го жовтня була спроба атентату на президента західньонімецької Федеративної республіки Ґустава Гайнемана. В повідомленні ТАСС сказано: Вчора (19 жовтня), якийсь Гюнтер Ґерліц, що є членом ХСС протягом шести років, вчинив напад на президента ФРН Ґустава Гайнемана. Під час виступу Гайнемана перед делеґатами з'їзду федерального об'єднання молодих підприємців Аутсбурґу, Ґерліц раптом скочив з місця і, підбігши до президента, збив його з ніг ударом в обличчя. За даними поліції, що затримала Ґерліца, у нього за пазухою було виявлено ніж, яким би „він скористався, коли б це було можливо".

'УКРАЇНЦЯ ЗАСУДЖЕНО НА 8 РОКІВ КОНЦТАБОРУ ЗА ОБОРОНУ РІДНОЇ МОВИ

Львів. — Газета „Ленінська молодь", орган Львівського обкому ЛКСМ у (комсомолу) з 23 серпня, яку недавно одержано з України, опублікувала „судовий нарис", у якому є розповідь про долю 22-річного українського юнака, засудженого виїздною кримінальною колеґією обласного суду на „позбавлення волі на строк 8 років у виправно-трудових закладах посиленого режиму". Обласний суд „визнав його винним у злочинах, передбачених статтями 101, частина 1 та 206, частина 2", тобто у „злісному хуліганстві". На чому ж полягало це „злісне хуліганство" і завіщо виїздна сесія Львівського обласного суду у місті Миколаєві засудила цього юнака на таке довголітнє ув'язнення? Нижче передруковуємо уривки матеріялів за львівською совєтською газетою, бо подані у дописі дані мають свою особливу вимову і кидають чимало світла на підсовєтську дійсність.

Справа почалася з цього, що „дружинник" П. І. Горак втрутився в бійку двох молодих хлопців в селі Рудники, Миколаївського району. П. І. Горак у листі до газети пише, що він намагався зупинити бійку:

„Хлопці, для чого ви б'єтеся, а ну припиніть бійку!" Тоді той, що колошматив свого приятеля, підвівся, підійшов до мене і сказав з брутальною лайкою: „Дивіться, цей москаль ще говорить до мене по-московськи! — і несподівано вдарив кулаком в обличчя. Я схопив його за плече, спитав, за що він вдарив. Повідомив, що я дружинник (добровільна допоміжна поліційна служба, складена з комсомольців) і запропонував йти в міліцію. Тоді парубійко миттєво кинув мене через стегно на каміння, розкидане на подвір'ї. Я відчув сильний біль у правому боці і на мить втратив свідомість. Мене відвезли на попутній машині до Миколаївської районної лічниці. Тут я вже тиждень... Хулігана спіймали. Прізвище його Степан Сподарик. Це молодий хлопчина, 1951 року народження, комсомолець. Нині працює на виробничо-технічному об'єднанні ,Електрон, ".

Далі у листі П. Горак висловлює свої думки про те, чому С. Спорадик „так ненавидить ,москалів', хоч, як твердить він, ці ,москалі' принесли українському народові добробут і волю. П. Горак твердить далі, що в нього немає ненависти до Сподарика, але, пише він, „є в мене зло проти того зла, яке він у собі носить і яке називається українським буржуазним націоналізмом".

Навівши повний текст листа Горака, совєтська газета подає досить широке звідомлення про перебіг судової розправи, на якій прокурор поінформував про те, що підсудний накинувся на потерпілого „з ворожими, брудними фразами... тільки через те, що він звернувся до вас на російській мові", додаючи, що „злобні, ворожі вигуки перед нападом на громадянина Горака — це, посуті — відрижки ідейок українського буржуазного націоналізму". Звертаючися до підсудного, прокурор говорив таке:

„Наші вороги намагалися й намагаються вбити клин між братніми українськими та російськими народами, і зокрема, в питаннях мови, а ви — підспівуєте злобним націоналістичним голосам. Ваші дії — рецидив націоналізму у вигляді хуліганства."

Кореспондент газети інформує, що С. Сподарик намагався заперечувати твердження прокуратора, але „факти — річ уперта, і свідки один за одним підтверджують огидну поведінку підсудного щодо П. І. Горака, його злобне вороже сичання, основа якого — теорійки українського буржуазного націоналізму.. Це ж зафіксований факт, що цьому „доброчесному" і „активному" належить фраза: Якби я мав ніж, усіх би москалів порізав!"

Очевидно, в такій ситуації і при таких звинуваченнях, судьба українського юнака, який активно поважився виступити проти обмосковлювання України, була пересуджена. „Іменем Української Радянської Соціялістичної Республіки" суд визнав його винним і засудив на вісім років каторги у концтаборах.

„Ленінська молодь" дає такий багатомовний коментар: „Випадок же, що стався у селі Рудники, виходить за межі взаємин двох осіб. Того вечора у Рудниках зіткнулися отаким незвичайним чином не два земляки — а два світосприймання, дві ідеології: комуністична — і струхлявіла й пліснява ідеологія українського буржуазного націоналізму. Моряк інтернаціоналіст, відкинувши особисті образи й жалі, поставив у своєму листі перед комсомольцями області гострі й справедливі питання, які вимагають глибокого аналізу і наукового точного вирішення".

„Вдумайтеся у цю вімкову історію: не капітана теплохода ,Комсомолець' П. І. Горака вдарив Сподарик — він підняв руку на нашу святиню — на нашу непорушну дружбу з великим російським народом. І хоч якою жалюгідною виглядає спроба пігмея-недоумка — ми повинні все ж таки зробити з цієї історії принципові висновки. Про це і свідчить історія рудниківського перевертня".

З висновками спецкореспондента газети „Леніська молодь" треба погодитися: рудниківська історія незвичайно знаменна і насуває багато рефлексій, В першій мірі вона важлива як різкий вияв спротиву нашого наймолодшого покоління совєтській русифікаційній політиці.

Доповідь мґр. Слави Стецько в Ню Йорку

Ню Йорк. — Тут в неділю, 11-го листопада в Українському Народному Домі виголосила доповідь відома політична діячка, керівник Центрального Бюра АБН і редакторка „АБН Кореспонденц" пані Ярослава Стецько, яка говорила на тему: „Зовнішня політика сьогодні і українська визвольна справа". Прелеґентка проаналізувала політичну ситуацію в світі, конфронтуючи її з політичною концепцією АБН. Доповідачка зокрема підкреслила події і визвольну боротьбу в Україні, наводячи відповідні приклади. Вона закликала еміґрацію мобілізувати свої ресурси і творити третю силу та відстоювати права перед урядами західніх держав. „Закон боротьби однаковий для ,тих, що в Україні, і тих, що поза її кордонами". Прелеґентка заповіла, що АБН приготовляє в Женеві контр-конференцію в противагу до конференції в Гельсінках, як також готовить на весну 1974 року слідуючу анти-комуністичну конференцію, яка повинна відбутися в ЗСА. Присутніх біля 400 осіб. Вічем проводив д-р. О. Соколишин.

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Передплата: на рік — $24.00, на пів року — $12.50, на 3 місяці — $6.50. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Облудна ратифікація

Київська газета „Радянська Україна" з 4 листопада опублікувала статтю доктора юридичних наук В. Сапожникова про „Важливий крок у боротьбі за гарантування прав людини і демократичних свобод". До цієї статті є додана редакційна заввага про те, що Президія Верховної ради Української ССР ратифікувала „два найважливіші міжнародно - правові акти в галузі забезпечення прав і свобод людини — Міжнародний пакт про економічні, соціяльні і культурні права і Міжнародний пакт про цивільні й політичні права". Мова йде тут про два документи, які були у свій час схвалені Об'єднаними Націями, а які являються щодо свого змісту доповненням, чи уточненням постанов Загальної деклярації прав людини.

Очевидно, ратифікацію того роду документів урядом будь-якої держави треба тільки вітати, бо кожна чергова ратифікація вказує на дальше поширення у світі зрозуміння для справи основних прав людини і їх застосування на практиці. Так ми оцінили б ратифікацію з боку Української ССР, коли б ця ратифікація принесла зі собою здійснення у цій совєтській республіці всіх цих основних прав людини, про які говориться у згаданих двох документах.

В. Сапожников пише, що „ратифікація ... Українською РСР ... цих міжнародних договорів ще раз демонструє провідну ролю нашої країні в міжнародній боротьбі за ґарантування прав і свобод людини, за демократію і соціяльний проґрес ... за припинення грубих і масових порушень прав людини в результаті політики агресії, колоніялізму, расизму та інших форм національного і соціяльного гноблення".

Всі ці висновки і деклярації совєтського коментатора з приводу ратифікації документів про права людини, однак, не мають ніякого підтвердження у фактах і дійсності, яка панує в Україні та на просторах усього СССР. Ратифікація Українською ССР міжнародних документів про права людини у доповненні до такої ж ратифікації Президією Верховної ради СССР, тільки додатково розкриває фальш і облуду совєтської політики, речники якої говорять про одне, а роблять цілком що інше. Щоб не писали совєтські автори про „здійснення прав людини в Українській РСР", які б міжнародні документи про права людини уряд цієї совєтської республіки не ратифікував, фактів грубого і масового порушування основних прав людини в УССР ніхто не може ані заперечити, ні закрити. Свідоцтво про постійне порушування цих прав в Україні кожного дня дають десятки мільйонів українських людей, яким доводиться жити в умовах тоталітарного колоніяльного поневолення, що супроводиться безоглядним економічним визиском, повним позбавленням політичних прав і свобід, русифікацією, а то й пляновим народовбивством.

Забагато і замало

Від деякого часу в Америці не так відчувається, як говориться про деякі недостачі. Чи не вперше в уже майже двістілітній історії цієї країни говориться про недостачу пального, недостачу воловини і чого там ще, хоча крамниці переповнені товаром, як і дороги забиті автомобілями. Тим не менше в Америці говориться і пишеться про недостачі.

Цілком інший погляд на цю справу висловив відомий співробітник „Ню Йорк Таймсу" Джеймс Рестон, пишучи, що як Америка має чого замало, то головно недостач. В історії вже записані народи й імперії, що провалились через багацтва та, власне, недостачі недостач. В Америці, яка розвинулася в найбільшу і найбагатшу потугу світу не тільки своїми ресурсами, але головно завдяки своїм вольностям та підприємчивістю і трудом своїх громадян, вже від деякого часу набуває права громадянства „спосіб життя" багача, якому завжди і всього замало, хочби мав усього якнайбільше.

Це відноситься до всіх громадян цієї великої країни, отже і до нашої української громади. Очевидно, що ніхто не може мати нічого проти багацтва, аби тільки воно не стало ціллю самою в собі. На жаль так дістається, що заможність та матеріяльний добробут наших людей куди більше проявляється у власних вигодах, аніж — наприклад — у нашій жертвенности на добрі цілі. У зв'язку з цим, часом і приходить на думку твердження, що головне, чого нам в Америці бракує, це те, що нас тут не б'ють ...

Микола Лівицький
Президент УНР в екзилі

ШЛЯХ ДО ВИЗВОЛЕННЯ

Слово на Маніфестації Другого СКВУ в Торонті

Я приїхав до Торонта з Европи, щоб привітати Другий Світовий Конгрес Вільних Українців, а так само і всіх учасників цієї патріотичної Маніфестації, від Державного Центру і від екзильного Уряду Української Народної Республіки. Державний Центр, який я репрезентую, є спадкоємцем, перемником, континуїтою тих вільних урядів Української Народної Республіки, які на українській території — перед її окупацією збройними силами совєтської Москви — вийшли з Актів 22-го січня 1918 і 1919 років. Коли до цього додати Акт 30-го червня 1941 року, як це зроблено в спільній деклярації, підписаний мною і Головою Проводу Революційної ОУН п. Ярославом Стецьком і що є фактичним приверненням стану консолідації з 1948 року, Акт проголошення незалежности Карпатської України чи революційно - повстанську боротьбу під прапорами Симона Петлюри, Євгена Коновальця або боротьбу УПА з постатями Чупринки - Шухевича і Степана Бандери, згадуючи також ролю Андрія Мельника, період самостійної гетьманської України або дії вже екзильного Уряду Української Народної Республіки на чолі з президентом Андрієм Лівицьким і Степаном Витвицьким та прем'єром Мазепою і ролю в ньому Івана Багряного, — то Вас вітає вся новітньо - історична самостійницька Україна. Але я є певен, що в ці дні до Вас звернені з надією очі і привіти сьогоднішньої Воюючої України — воюючої у всіх формах, від т. зв. „леґальних" виступів до підпільно-революційних дій — очі і привіти поневоленої, але нескореної України.

Я міг би обмежитися цим привітом і разом з Вами радіти попередніми успіхами та побажати ще більших успіхів для СКВУ на майбутнє. Якби не те, що — —перефразовуючи слова поета — з радістю журба обнялася. Становище в Україні — безоглядні п е р е слідування, страшна русифікація наслідком програми т. зв. „злиття націй", жорстокий терор — все це ставить нас у стан найглибшої всенаціональної жалоби. Жалоби, певна річ, не пасивної, в якій ми лише сумуємо і відправляємо жалобні Богослуження по жертвах брутально зорганізованого сорок літ тому Москвою страшного голоду чи по сучасних жертвах московсько - комуністичного терору, але жалоби активної, в якій ми шукаємо способів найдоцільнішої д о п омоги героям - борцям в Україні

Світовий Конґрес Вільних Українців, як найвища громадсько - суспільна централя українців у діяспорі, заплянував різні заходи й працю в ділянках вільної української науки і культури, інформаційно - пресовій, суспільно - громадській, релігійній, молодіжний і т. п., щоб утримати національну українську субстанцію в країнах нашого поселення у вільному світі. Якщо разом з цією громадсько - суспільною централею діє також український політичний сектор, який — на мою думку — має бути і є (чи його вже всі чи не всі визнають) репрезентативний л е ґ альним Державним Центром, хай і екзильним, нашої останньої, на українській території діючої української держави, Української Народної Республіки, то це і складається на те, що я вже давно, зокрема на Першому СКВУ, називав українською духовою державою в діяспорі. Все це є правильне і потрібне, необхідне для нашої національної, тим більше національно - визвольної справи. Але — і це дуже важливе — для кого і для чого маємо ми плекати і розвивати нашу вільну науку, культуру, Церкви, нашу політично - д е р ж авницьку репрезентацію тощо? Чи тільки для українства в діяспорі, чи також для того, щоб з них колись, в ближчому чи дальшому майбутньому мав би скористатися нині поневолений народ, наша Батьківщина - Україна? Отже, не забуваймо, що вільні українські Церкви, вільне українське культурно-наукове життя і т. д. зможуть існувати в Україні тільки тоді, коли на українських землях буде відновлена справді і вповні суверенна, самостійна і соборна, народоправна українська Держава.

Ми знаємо, що в Совєтському Союзі і, зокрема, в Україні потоптані права людини, а тим більше права народів і націй на їх вільне національне і державне життя. Українська молодь тут, у вільному світі, а також і старше українське громадянство, виконує шляхетне і вельми корисне завдання, виступаючи з протестами проти цього п о т о птання прав людини і націй в російсько - совєтській імперії, в обороні цих прав. Це справді шляхетне і дуже потрібне завдання. Треба ці протести і демонстрації продовжувати і в майбутньому. Але ми не повинні заколисувати себе зайвими ілюзіями: лицемірний, безбожницький, антинародний і антилюдський кремлівський режим, який буцімто обороняє права людини і націй, наприклад, в Азії і в Африці, не звертає і не зверне уваги на ці протести. Права людини і націй в російсько - совєтській імперії будуть привернуті лише тоді, коли ця імперія впаде, а на її місці відновляться суверенні держави сьогодні поневолених народів.

На диво, в західньому світі — серед урядових і політичних чинників — не дивлячись на те, що пляни Москви поширити свою гегемонію на все дальші простори сьогодні ще вільного світу, зокрема на Західню Европу, стають все більш очевидними, — все ще живе надія, що шляхом т. зв. відпруження і зближення з СССР можна досягти лібералізації тоталітарного режиму в ньому, а значить і усунення небезпеки совєтської агресії. Отже, й далі відкидається політика підтримки визвольних рухів уярмлених Москвою народів.

Але ще більш на диво, серед деяких українських політичних кіл — не дивлячись на явний поворот до сталінізму, не дивлячись на все більш посилений терор, не дивлячись на те, що і Шелест не догодив Москві, і не дивлячись навіть на знаменні заяви т. зв. російських дисидентів, Солженіцина і Сахарова, яких не можна запідозріти в особливих симпатіях до України, але які порівнюють СССР до одного великого концентраку і говорять про тюрму народів, в якій найбільш поневоленою є Україна, — не дивлячись на це все, є ще деякі українці, які не зважуються відверто признатися, що їх надії на лібералізацію тоталітарного режиму в СССР, зокрема в національному питанні, були жахливо - помилковими ілюзіями, які треба рі-

(Закінчення на стор. 4-ій)

І. Циба

50-ЛІТТЯ ТУРЕЦЬКОЇ РЕСПУБЛІКИ

П'ятдесят років тому, 29 жовтня 1923 року, Кемаль Паша Ататюрк повалив османську імперію і проголосив Туреччину республікою. Він заявив тоді: „Будемо жити як передова й новітня нація". Чи сповнилися ті його слова?

В Анкарі, столиці Туреччини, 29 жовтня ц. р. і в перших днях листопада по інших містах відбулися паради з цього приводу. Ще заки сонце освітило Анкару, муезин, як кожного дня, закликав із мінарету до молитви. Як прояснилося, стали маршувати жовніри. Двадцять один гарматній вистріл повідомив 1,2 мільйона населення столиці про початок паради. На монументальну мармурову гробницю Ататюрка складали вінки. Президент Курутюрк із командантами армій приступив до саркофагу Ататюрка, який помер в 1938 році на 57 році життя, і вписав у пам'яткову книгу слова: „Ти, після упадку османської держави створив могутню Туреччину, яка має довір'я світу". Подібні паради відбулися на території республіки, яка простягається від Босфору аж до верхів гір Тавруса і має обороняти кордони довгі на яких 18 мільйонів миль, як, наприклад, в Істамбулі, Ізмірі, Адані й більших ґарнізонових містах.

Святочні гарматні пострілы і після заходу сонця численні фоєрверки звідомляли про це свято лише меншу частину 39-мільйонового населення Туреччини, бо 65 відс. населення це хлібороби, або безземельні рільні робітники, які живуть поза містами, а багато з них живе по селах, до яких не веде ніяка дорога, а часом теж нема до них електричних проводів. У ліп'янках тих сіл, куди не заходить листоноша, лікар, а рідко коли урядовий службовець, не мають також їхні мешканці радіоапаратів. Незавидне життя сільського населення, на 70 відс. неграмотного, можна найкраще пізнати з урядових статистик. Заробіток у краях Західньої Европи в 1972 році доходив до 2.680 дол
ярів річно на голову, а в Туреччині — 350 долярів, тобто на найнижчому рівні вільного світу. Одначе, для 24 мільйонів турків, які працюють на ріллі часто лише кілька місяців, цей заробіток ще нижчий, бо виносить всього лише 50 долярів річно! Критики турецького уряду вказують, що Туреччина задовжена за границею на 3,8 мільярда долярів, як теж на інші внутрішні тяжкі проблеми. Ціни в 1971 році зросли на 23 відс., в 1972 на 15 відс., а в 1973 році, сподіваються, що зростуть до 20 відс. Завдяки цим незавидним відносинам соціялісти здобули 14 жовтня ц. р. найбільше голосів при виборах до парляменту і 185 мандатів на всіх 450. Після того, як кемалізм був державною доктриною впродовж пів століття, тепер виступає проти нього 10 відс. народних представників Анкари.

Туреччина має поза собою 29 місяців вийняткового стану. Більше як 1.900 людей засудили на в'язничі кари. Яких 4.000 мали б ще бути суджені, одначе думають, що буде проголошена загальна амнестія. Безземельні селяни відчувають найбільшу біду. Правда, 150.000 родин на основі земельної реформи мають одержати невеличкі приділи землі, але селяни кажуть, що повірять у цю обіцянку щойно тоді, як вона стане дійсністю.

Також по містах дається запримічувати, що іслям може наново почати розвиватися. У столиці панцерні вози під час паради переїздили недалеко від риштувань, з-під яких в 1975-му році покажеться найбільша на всю Туреччину мошея, яка могтиме помістити 20.000 людей, а буде коштувати великі мільйони долярів. Ататюрка пригадує туркам у Східній Анатолії хіба тільки його портрет, як вони попивають собі вино у винарнях. Так само жінкам, які у крамницях купують торбини цукру. Ледве чи хто там може пояснити, хто це такий був цей Ататюрк Кемаль Паша та й що це якраз казало „народному батькові" прогнати релігію з державнуло п'ять десятиліть. Коран має право знову від 1950 року бути відчитуваний в мошеях в арабській мові, а пояснюваний у турецькій, яку мудрість він вміщає в собі. Правдоподібно кемалістам, які так довго не бували в мошеях, стало ясною політична вартість таких інтерпретацій щойно тоді, як так несподівано кандидати ісламської фреформованої партії здобули мандати до турецького парляменту.

Республіка залишила в спокої муезина у мошеї. Він теж послуговується новітніми поступовими засобами. Не трудиться він, щоб іти на верх мінарету крученими сходами, а послуговується найновішим здобутком — магнетофонним записом і мегафоном. Коли ж із якоїсь причини, як, наприклад, у згадане державне свято, шум і галас занадто голосні, він підкручує підсилювача... ного життя? З того часу ми-

ПОВІДОМЛЕННЯ МИРЯНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ЗА ПАТРІЯРХАТ УКЦ

В час Другого Світового Конгресу Вільних Українців відбулася в Торонті в днях 1-3 листопада 1973 р. нарада представників мирянських організацій за Патріярхат Української Католицької Церкви. В нараді брали участь представники з Австралії, Аргентини, Бразилії, З'єднаних Стейтів Америки, Канади та Е в р опейського Об'єднання Товариств і Комітетів за патріярхат УКЦеркви. На нарадах обговорено сучасний стан в Українськіо Католицькій Церкві, а зокрема організаційні питання мирянського руху за патріярхат.

Учасники нарад гаряче вітають Їх Блаженство Блаженнішого Отця Патріярха Йосифа, Голову Постійного Синоду та всю Високопреосвященну Ієрархію УКЦеркви, виявляючи Їм повну підтримку у розбудові помісности і патріярхального устрою цієї Церкви. Спільна нарада прийняла такі узгіднені постанови:

1. Закликаємо українське мирянство взяти чисельну участь в паломництві на заповіджені історичні торжества в Римі в днях 18-24 листопада 1973 р., а всіх інших українців католиків прохаємо з'єднатися у молитвах за ідеали єдности Церкви і Народу.

2. Висловлюємо впевненість, що в згаданих торжествах візьмуть участь усі Владики та покладуть дальші підвалини під розбудову церковної організації і помісної самоуправности, відбуваючи черговий Архиєпископський Синод.

3. В цих історичних церковно - національних змаганнях конечно потрібна сильна мирянська організація у всіх країнах нашого поселення та об'єднана дія Ієрархів, духовенства і мирян.

4. На підставі дотеперішнього досвіду стверджуємо, що в кожній країні повинна існувати одна організація за патріярхальний устрій та спільне світове об'єднання крайових товариств.

5. Для переведення цього в життя в З'єднаних Стейтах Америки буде покликана в найскорішому часі спільна комісія, складена з представників Крайової Управи Товариства за патріярхальний устрій УКЦеркви та Ради Українських Організацій в ЗСА за патріярхат Помісної УКЦеркви.

6. З метою завершення структури мирянських організацій світовим об'єднанням Нарада уповноважила панів д-ра Володимира Пушкара, д-ра Юліяна Пелеха і д-ра Петра Зеленого у співдії з крайовими об'єднаннями покликати організаційну комісію Світового З'їзду крайових представництв і організацій за патріярхат, який заплянувано на лютий 1974 р. в Римі.

Торонто, 3 листопада 1973 р.

Підписали за товариства і країни:

Світове Товариство за Патріярхат Укр. Кат. Помісної Церкви — д-р Володимир Пушкар, Дарія Кузик.

Міжкрайовий Координаційний Осередок церковно - мирянських і громадських організацій за патріярхат УКЦеркви — д-р Юліян Пелех, д-р Василь Маркусь.

Координаційний Комітет Канади і Америки за здійснення патріярхату — д-р Юрій Городиловський, д-р Михайло Кушпета, Олександра Ковальська, мгр Євген Мастикаш.

Европейське Об'єднання Товариств і Комітетів за патріярхат — інж. Теодор Кудлик, мгр Володимир Косик.

Об'єднання Українських Католицьких Організацій Австралії — проф. Михайло Німців, Юрій Венгльовський.

Товариство за Патріярхальний Устрій УКЦеркви — Аргентина — інж. Юрій Іваник.

Товариство Прихильників Української Культури в Бразилії — Михайло Гец.

Товариство за Патріярхальний Устрій Української Кат. Церкви, ЗСА — д-р Мирослав Навроцький, мгр Ева Піддубчишин, д-р Зиновій Гіль.

Крайова Рада Мирян Товариства за Патріярхальний Устрій, ЗСА — д-р Микола Барусевич.

Рада Українських Організацій в ЗСА за Патріярхат Помісної УКЦеркви — Михайло Панасюк, д-р Олександер Білик, Микола Панасюк.

Комітет громадської дії за патріярхат і помісність УКЦеркви, Чікаго — інж. Роман Вігун, Любослава Шандра.

Товариство Прихильників Українського Католицького Університету, Ню Йорк — д-р Марія Клячко, Олександра Щуст.

Крайова Рада Українських Організацій за Патріярхат УКЦеркви, Канада — д-р Михайло Марунчак, д-р Борислав Білаш, Анна Марія Баран, Роман Осташевський, інж. Леоніда Вертипорох, Дмитро Попадинець, Степан Петелицький.

Централя Комітетів Оборони Обряду, Традицій, Мови УКЦеркви — Григорій Головатий, проф. д-р Петро Біланюк, мгр Карпо Микитчук.

о. Ігор

УКРАЇНЦІ В ПАПУА НОВІЙ ҐВІНЕЇ

(1)

Наприкінці червня 1971 р., з Божою поміччю й за благословенням нашого Владики Кир Івана я відбув кількатижневу подорож з Австралії до Папуа Нової Гвінеї.

Головною ціллю відвідин було оглянути цю казкову країну і вияснити, скільки там є наших українських поселенців, які силою обставин є парафіянами нашої церкви в Бризбені.

Як священикові, мені було вигідно пускатися в цю дорогу, бо 14 Владик із місійних дієцезій в Папуа Новій Гвінеї (ПНГ так буду скорочувати назву цієї країни) заявили мені листовно, що буду „велком". І справді, вони сердечно мене привітали й з їхньою поміччю я був там, де звичайному смертному дорога закрита, бо на деякі місця в островах можна дістатися тільки місійними літаками чи човнами, а з браку готелів можна ночувати тільки у місійних станицях-монастирях.

Я не був першим українцем у ПНГ, тому не „відкриваю Америки": були там наші брати понад сто років тому, а дехто й відносно недавно, наприклад, д-р Р. Микитович, який так гарно про це писав в „Церкві і житті". Писатиму тільки про українців в тій країні, яких я зустрів чи про побут тих, що там були, а може ще й є. Відвідав такі осередки: Порт Морсбі, Согано (Богенвілл), Рабал, Кавієнґ, Ванімо, Айтепі, Вівак, Маданґ, Лей, Мт. Ґаґен, Менді, Дару і Сідія.

ПОРТ МОРСБІ

Виїхав я з Кенсу, Кв., у вівторок 29 червня. Першою зупинкою був Порт Морсбі, столиця ПНГ. Щоб туди дістатися, треба спеціяльного дозволу із Канберрі ,і при перегляді документів вимагають від вас зворотного білету. Австралія боронить ПНГ від небажаних гостей.

Малий літак з Кенсу летить понад дві години над синіми водами Коралевого моря. З Кенсу до Порт Морсбі 523 милі повітряною лінією. Подорожній, що сидить біля вікна може насолоджуватися тим чудом світу, „Баріср Ріф" — горами коралів, що творять великі острови, які неначе усміхаються всіма кольорами веселки.

Порт Морсбі розташований на горбах, має прегарні затоки, пляжі, велику пристань. Летунський майдан малий, гаряч, в повітрі дим ... Таксівкою їду до палати Владики. Водій-тубілець дуже услужний. Відразу впадає в очі велике число тубільців, які перенеслися з рідних сіл до міста на працю. Катедра св. Марії помітна, головно своєю вежею та внутрішнім устаткованням. Архиєп. К о п а с збудував її в тубільному стилі.

Замешкав я в домі для братів коло катедри, які привітали мене дуже сердечно. Владика дав мені усі „факультатес", тобто дозвіл правити Богослуження, сповідати і виконувати всі священичі обов'язки на його території. Це дуже важливе для подорожуючого священика, тим більше тут, де є так багато дієцезій. Крім того, тут між єпископами є договір, що коли один з них дасть повновласті священикові ,то цей священик уже їх має на час свого побуту в цілій країні ПНГ.

В катедрі я правив Служби Божі, сповідав. На моїх Богослуженнях були й інші священики, семінаристи і сам Владика, хоч він звичайно правив перший, зараз по 5-ій год. ранку.

Перший земляк, з яким, я зустрівся, це був мгр О. Престашевський — суддя. Він і має високе становище в ПНГ, працюючи у в і д д і лі оформлення законів, що їх виносить парлямент. Має окреме бюро, канцелярію, секретарку. Усі закони, які мають увійти в ж и т т я, він оформлює і втягає в окремі книги, які стають основою правного життя ПНГ. Пан Олександер має дружину Ґертруду, двох хлопців, Андрія та Мартина, і доньку-монахиню, з якою я опісля зустрівся в околиці Айтепі. П-во Престашевські мешкають на передмісті Вороко, за кілька миль від центру міста. Прийняли вони мене справді по-панськи.

У порт Морсбі є ще другий наш земляк, молодий Богдан Воднарук із Сиднею, який працює в податковім уряді. Познайомився я з п. Богданом таки в домі нашого судді. Мґр Престашевський і п. Богдан належать до Православної Церкви.

П-во Престашевські возили мене автом по місті, в горі, показали воєнне кладовище Бомана, електрівню на ріці Ляльокі, в о д о спади плянтації гуми, п о ч а т ок славного Кокода Трейл.

Наше СУОА призначило мґра Престашевського своїм представником на ПНГ і він уміло виконує своє завдання. Вже кілька разів представляв перед владою наші справи, а також пише про нас і обороняє наші інтереси. 26 травня 1971 р. в щоденнику „Папуа - Нюґіні Пост Курієр", що виходить у Порт Морсбі, він помістив лист до редакції під заголовком: „Миклуха-Маклай мав зв'язок з Україною". В листі виясніює, що Миклуха-Маклай був українцем, а не росіянином, як подано було з нагоди 100-річчя прибуття його до Маданґу. Добре було б цей лист вмістити в нашій австралійській пресі.

Коли суддя був зайнятий, я сам пішки ходив по місті, був у залі нарад парляменту ПНГ, в музеї, крамницях, головно тих, де продаються вироби тубільців, на пошті з її філателістичним відділом, їздив до Бомани, де є Духовна Семінарія для тубільців.

П-во Престашевські привітали мене в Порт Морсбі, гостили і попращали, коли я від'їздив.

Мав я нагоду бачити похорон сестри монахині-тубільки, що померла внаслідок автомобілевого випадку. Поїхав з місцевим Владикою, бо похорон відбувся в околицях Порт Морсбі. Там зустрівся із численними священиками, монахинями, білими й тубільцями. Там уперше побачив татуйовані обличчя й продірковані вуха та носи, в які встромлюють різні прикраси під час зборів „сінґ-сінґ" чи інших парадних виступів.

КІЄТА

Острів Боґенвілл — це вже Нова Гвінея. Лечу туди понад Тихим океаном на схід 635 миль. Осідок Владики в Согано, у північній частині острова, одначе я їду до Кієти, де маю зустрітися з рідним братом нашої парафіянки Дарії Корнійчук з Брізбену, Антоном Сидором, що працює у копальні міді недалеко Кієти.

Острів Боґен в і л л має вкриті лісом гори до 8.000 стіп висоти. Деякі шпилі це ще „живі" вулкани. Душно й вогко, густі хмари. Летимо понад кількома малими островами. Сідаємо на малім летовищі за кілька миль на південь від Кієти.

Священик, до якого я писав, помішав дати і не виїхав. На летовищі мало людей, аж нараз чую за собою голос: „Слава Ісусу Христу!" А, думаю собі, коли таке привітання, то ти, брате, не пропадеш тут. Оглядаюся, стоїть мужчина, сильної будови і представляється мені. Каже, що виїхав по мене, бо писала йому про мій приїзд пані Корнійчук, його сестра. Управа копальні дала йому звільнення від праці, щоб по мене виїхав і малу тягарівку. Їдемо в сторону Кієти. Дорога вузька, шутрована, в'ється узбережжям моря поміж високими пальмами й кокосовими деревами. Минаємо кілька осель, люди йдуть, несучи щось на голові. Вдаряє в очі барва їхньої шкіри — чорна як вугілля. Ніколи я ще не бачив таких чорних людей.

По дорозі п. Сидор розповідає мені про свою працю, про острів, його рослинність, про тубільців. Каже, що в копальні працює робітник-тубілець такий чорний, що коли стемніє, то його зовсім не видно.

(Продовження буде).

Ретроспективна виставка праць Клима Трохименка

З нагоди 75-річчя мистця Клима Трохименка Об'єднання Мистців Українців Америки влаштувало в Ню Йорку ретроспективну виставку його творчости. Виставлені твори були з вибору самого мистця. Відкриття виставки відбулося в неділю, 11-го листопада ц.р. у залях Галерії «Літературно-Мистецького Клюбу в Ню Йорку. Виставку відкрив невтомний голова Об'єднання Мистців Михайло Черешньовський.

Виставка охоплює понад 100 експонатів — олійних картин, мальованих почавши від 1943-го року по сьогоднішній час. Ім'я мистця широко відоме українському громадянству на еміґрації, хоч він почав малювати самоуком щойно перед 30-ти роками і майже зразу завоював собі симпатії любителів і знавців мистецтва. Щойно пізніше почав регулярне школення, але воно по суті не змінило його вродженої самобутности і дуже мало залишило на ньому свого впливу. Він залишився далі самим собою, малярем примітивістичних мистецьких основ, буйної кольористики широких декоративних площин та сильних, часом підкреслено сирих, але експресивних мазків. Проте найцікавішими залишаються його олії з його ранньої, „самоуцької" доби, а це завдяки своїй безпосередності та щирості вислову, своїй майже первісно інфантильній мистецькій світосприймальности та прецизнішій, ще зовсім не скомерціялізованій, образотворчій техніці. До них, власне найцікавіших творів, ми зачислили б незвичайно сугестивно стонований „Букет квітів" (ч. 8) та „Іриси" (ч. 4), обидві картини з 1947 р. Взагалі у зображенні квітів — Трохименко оригінальний майстер, поет широкої гами кольорів, у яких іноді дається вловити не лише ритм, але й суцільна мелодія якоїсь невломної малярської симфонії.

Інші його твори теж насичені своєрідними акордами кольорів, також і ці з пізніших і останніх років, напр. картина, що зображує темносині квіти на тлі муру із сірих цегол (ч. 94) чи „Гортензії" (ч. 81), чи кілька інших композицій з квітами, натюрмортів і деякі пейзажі. Натомість фіґуральні праці, не маючи в собі елементу ґротеску чи мистецьки зумовленої доцільности деформації, чи теж тієї незайманно-первісної безпосередности, як це є у його інших картинах, не діють на глядача як повновартісний мистецький твір, вони радше належать до лябораторії цього оригінального майстра. Проте одне належить признати: усі його твори і ці найдосконаліші і ті, що не доходять до цієї кляси, і ті лябораторного типу — усі вони мають на собі печать свого майстра та кожна його картина безпомилково дається розпізнати і то зразу, як твір Клима Трахименка. І цим він більший від неодного академічного і навіть з шанобою визнаного мистця- маляра.

Прес. Реф. ОМУА

Зростають труднощі католицької церкви

Рим. — упродовж останніх днів папа Павло VI декілька разів повертався до питання поведінки католицьких священиків, а в першій мірі заторкував справу залишання священичої професії. За словами Папи, залишання священиками їхнього священичого стану являє собою велику трагедію для Церкви, тим більше, що за минулих останніх десять років в загальному покинуло священичий стан майже 10 відсотків католицьких священиків. Ватиканська статистика подає, що за час від 1964 року 13,440 священиків покинуло священичий стан. Багато єпископів, які мали нагоду в останньому часі говорити з папою Павлом VI, інформують, що Папа незвичайно болів цим фактом відходу священиків.

Перед концертом „Думки"

18-го листопада в залі Фешин Інституту при 24-ій вулиці Українське Хорове Товариство „Думка" в Ню Йорку влаштовує „Вечір музики і пісні".

Заслуги хору „Думки" перед нюйоркською громадою — великі. Хор плекає українську пісню, виховує молодь в українському національному дусі, виступає на релігійних, громадських чи національних імпрезах.

Хор „Думка" — це гордість Ню Йорку, що протягом свого 25-літнього існування зробив велику роботу в мистецькій ділянці.

В найближчу неділю хор „Думка" влаштовує свій річний концерт з різноманітною програмою, в якому беруть участь виключно члени цього музичного товариства.

Молода „Думка" під фаховим керівництвом Яри Кекіш виконає низку пісень у фортепіяновому супроводі Оксани Куйбіди. Молода „Думка" нараховує тепер 40 дітей, що систематично відбуває свої співанки в п'ятниці від год. 7 до 8 вечора.

Новим надбанням „Думки" — це Ансамбль Бандуристів під керівництвом о. Сергія Кіндзеравого - Пастухова, що віддано поширює серед молоді культ гри на бандурі. На цьому концерті нюйоркська публіка вперше матиме нагоду послухати висліди її праці.

Мішаний хор під кер. д-ра Ігоря Соневицького, що з проби на пробу збільшується числом хористів, виконає три народні пісні в обробці М. Леонтовича.

Солісти концерту — відома солістка хору „Думка" сопрано Олена Новицька-Замята. Її гарна сценічна поява, приємний ліричний сопран і переконлива інтерпретація пісень на останній Листопадовій академії в Ню Гейвені здобули публіку.

Молодий скрипаль Адріян Бриттан, диригент чоловічого хору „Думка" та церковного хору ім. митр. А. Шептицького, що допровадив його до небувалого мистецького рівня, виконає два твори західньо - е в р о пейських композиторів.

Програму концерту закриє спільний виступ Ансамблю Бандуристів і мішаного хору „Думки" під керівництвом о. Сергія Кіндзеравого-Пастухова.

Конферансьє вечора — загально відомий і люблений Володимир Гентиш, що своїми виступами під час вакаційних програм на „Союзівці" заслужено здобув репутацію найкращого конферансьє та гумориста.

Тож щиро запрошуємо українську громаду метропольтального Ню Йорку до участи в концерті. Хор „Думка" стоїть на порозі відзначення 25-ліття свого існування. У цій праці йому потрібно моральної заохоти з боку нашої громади, вияву признання за пророблену працю та підтримки до сповнення наміченої цілі.

І. С.

Баль Української Преси 1974

Підбадьорені успіхом першого Балю Української Преси, що відбувся дня 30 січня 1971 р. у Філядельфії, Світова Федерація Українських Жіночих Організацій (СФУЖО) і Спілка Українських Журналістів в Америці (СУЖА) рішили продовжувати цю традицію і в наступних роках. Тому в суботу, 23 лютого 1974 року, в тій же самій великій авдиторії св. Иосафата, на розі вулиць Дитман і Дистан, у Філядельфії, відбудеться знову Баль Української Преси.

Балі Преси в різних західніх країнах є репрезенптативними імпрезами, на які приходять найвищі державні достойники й представники культурного світу. Наш Баль Преси у Філядельфії відзначається ще й родинною та сердечною атмосферою, в якій учасники Балю переводять кілька годин, що залишають їм милий спомин та заохочують узяти участь в наступному.

На Балю Преси 1974 року, Жюрі під проводом мистця Петра Андрусева вибере знову свою королеву - красуню з-поміж тих усіх красунь, які репрезентуватимуть різні українські часописи.

Діловий Комітет Балю Української Преси

Вступайте в члени УНСоюзу!

ШЛЯХ ДО ВИЗВОЛЕННЯ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

щуче усунути з нашої національно - визвольної політики.

Політика Заходу супроти СССР — це його справа. Годі передбачити, яку ще ціну доведеться заплатити Заходові на цю його нереальну й ілюзоричну політику. Але щодо нас, українців, то вже хіба час сконсолідуватися на позиціях цілком ясних і непохитних дороговказів, а саме: визволення українського народу й відновлення його суверенної і народоправної держави, як і інших уярмлених народів, прийде шляхом не неможливої до здійснення т. зв. лібералізації режиму в совєтсько-російській імперії, а шляхом розвалу цієї імперії з її тоталітарним режимом. А цей упадок прийде — з уваги на поглиблення і поширення рухів спротиву серед поневолених народів, що стають все більш і більш масовими — шляхом НАРОСТАЮЧОЇ РЕВОЛЮЦІЇ в українському й інших поневолених Москвою народах. Шляхом послідовної і впертої боротьби, а не шляхом якоїсь нереальної еволюції й реформ у Совєтському Союзі.

Я хотівби ще раз коротко заторкнути певні речі, які наказують нам бути в стані найбільшого ступня національної самооборони. Як уже сказано, в СССР послідовно здійснюється політика „злиття націй". Але не тільки шляхом русифікації шкільництва і всього культурного життя, а також шляхом т. зв. перемішування народів. Українців, білорусів, вірмен тощо вивозять до інших совєтських країн, де вони підлягають процесові природної денаціоналізації, тобто русифікації. При чому це робиться таким чином, що українці й інші немовбито „добровільно" покидають свою батьківщину, бо в Україні вони не мають змоги одержати праці, а десь в Туркестані чи на просторах Сибіру, де вони природно русифікуються, вони не тільки одержують працю, але й добре, а в кожному разі ліпше, ніж в Україні, оплачувану працю. Отже, дехто змушений до „добровільного" покидання України. Але є ще гірші речі: росіян перекидають в Україну чи в інші не російські країни, даючи їм при цьому не тільки далеко більшу заплату, ніж вони її одержували в Росії, але даючи їм і засоби устаткування: на придбання помешкання чи навіть будинків, меблів тощо. Якщо такий стан потриває ще кілька десятків років, то може в Україні українці будуть становити меншість. При сьогоднішніх темпах і техніці це зовсім невиключена річ.

Що може стримати цей народовбивчий процес т. зв. злиття націй? Тільки наростаюча революція, яка вибухне одночасно в багатьох, може в усіх поневолених Москвою країнах. І це не є річ нереальна, бо — повторюю — визвольний рух спротиву поглиблюється, стає масовим.

Може це є тяжкий і повний жертв шлях до визволення. Але іншого шляху немає. Головний Отаман Симон Петлюра говорив: шлях до визволення кожної нації є рясно зрошений кров'ю. Цієї крови проливати за Батьківщину не вагалися наші батьки під час визвольної боротьби і наступних років революційно - підпільної боротьби. Хай наша молодь тут, у вільному світі, усвідомить собі, що тут вона, влаштовуючи демонстрації солідарности і протестів найбільше ризикує бути нечемно потрактованою поліцією чи заплатити якусь грошову кару. Але там, в Україні тих, які протестують (а їх є все більше й більше), арештують, засилають до концтаборів або запроторюють до божевілень. Ми маємо відомості тільки про визначніших осіб. Але якщо йдеться не тільки про українських культурних діячів, але також про українських студентів, селян чи робітників, то серед репресованих є тисячі або й десятки тисяч.

Отже, тільки гасло „борітеся — поборете" зобов'язує сьогодні в Україні. Це те що може врятувати українську націю від загину і може принести українському народові визволення. Я певен, що, власне, цей шлях до визволення буде успішний і увінчається ПЕРЕМОГОЮ українського й інших уярмлених народів. Коли ця перемога станеться — я цього не знаю. Але я хочу йти шляхом, не знаючи, чи мені, людині вже старшій, доведеться побачити СВЯТО ПЕРЕМОГИ. Проте, я певен, що не тільки наймолодші серед нас, але й люди вже середнього віку зможуть бути свідками, як синьо-жовті прапори і знак тризубу маятимуть у вільному Києві і як там лунатимуть звуки нашого національного гимну „Ще не вмерла Україна". Дай же Боже, щоб — при наших зусиллях і нашій справжній активності — якнайшвидше! Слава Україні!

Перед ярмарком 83-го Відділу СУА в Ню Йорку

Ярмарок 83-го Відділу СУА відбудеться в неділю, 18-го листопада в домівці оо. Василіян навпроти церкви св. Юра, 27 схід 7 вул., в Ню Йорку. Цей ярмарок став певною традицією серед української громади метрополії. Багато гостей відвідує його щоб передчасно набути оригінальні і гарні дарунки на св. Миколая чи під ялинку та в цей спосіб опісля оминути передсвяточний поспіх і метушню. Для донечки знайдеться тут вишивана сукеночка та пелерина, для сина вишивана сорочка, а для бабусі чи приятельки стилеві серветки і подушки. До кабінету мужа можна набути оригінальну кераміку чи мистецьку емалію. Не бракуватиме різних ручно роблених чи прикрашених дрібничок для домашнього чи особистого вжитку. Пані Відділу звертають особливу увагу не тільки на естетичний вигляд всіх експонатів але в першу чергу на їхнє національно-виховне значення. Це дуже важливо коли мова йдеться про предмети призначені для малят, тому вони подумані на те щоб найкраще підсилити старання батьків у вихованні їхніх дітей. Між „вишиваними" прикрасами на ялинку, іграшками, лялями в українському одязі, буде окремий столик з найкращими виданнями ОПЛДМ та іншими українськими дитячими книжечками. Це добра нагода для батьків започаткувати чи доповнити дитячу бібліотеку. Як і минулими роками пані матимуть до розпродажу домашнє печиво.

На базарі також буде нагода здобути вартісний мистецький твір. Наші мистці, оцінюючи суспільну і харитативну діяльність Відділу, яку дохід з ярмарку уможливлює, подарували на цю ціль свої твори. Це літографія Оксани Савчук, Ікона Галини Титли, олія Ярослава Вижницького та емалія Шонк-Русича..

Ярмарковий комітет, в склад якого входять пані: Дарія Кікіш, Дарія Леськів, Галя Оберишин, і Марія Вижницька, інформує, що ярмарок буде відкритий від 9-ої год. ранку до 2-ої по полудні.

К. Ч.

Асторія відзначила історичні події

Організації Визвольного Фронту Асторії вшанували святочними сходинами 27 жовтня ц. р. болючу річницю вбивства сл. п. Степана Бандери і річницю Листопадового Зриву. Святочні сходини відкрив заступник голови Відділу ООЧСУ в Асторії, Я. Воловодюк, який, підкресливши значення обох подій в українській історії, передав ведення програми редакторові В. Левенцеві.

Поділившися з присутніми спогадами про трагічну подію вбивства сл. п. Степана Бандери, ред. Левенець попросив до слова голову ООЧСУ, проф. І. Вовчука. На тлі спогадів про особисті зустрічі з сл. п. Провідником проф. І. Вовчук зробив аналізу постаті Степана Бандери і його ролі в історії українських визвольних змагань. Його оцінка подій різних етапів нашої визвольної боротьби була завжди правильна, а його думки про нашу внутрішню і зовнішню політику були глибоко продумані без відхилень від ідеології націоналістичного руху, тобто орієнтації в першу чергу на власні сили. Правильність оцінки подій і його думки про них потвердив пізніший розвиток, який був таким, як це передбачав Степан Бандера, а це дало змогу його послідовникам не стати іграшкою мінливих подій і політичної коньюнктури, але вести свою власну політику в інтересах визвольної боротьби.

У другій частині Наталія Хоманчук доповідала про Листопадовий Зрив і на тлі історичних подій представила ставлення і підйом мас українського народу до цієї важливої в історії українських визвольних змагань події, яка стала одним із епізодів тяглости боротьби українського народу за його незалежність і соборність усіх його земель. Доповідь Н. Хоманчук переплітала цитатами з поезій, в яких поети кількох поколінь оспівали Листопадовий Зрив і його значення для українського народу.

Святочний настрій і глибоке враження на приявних створили виступи сумівської молоді, яка своїми декламаціями і виступами мандолінової оркестри після кожної доповіді підкреслювала значення цих історичних подій. Цю точку програми підготовив і нею проводив голова Відділу СУМА, І. Вітюк, а оркестрою диригували, заступаючи перешкоджену в тому часі панну Г. Климук, юні сумівці, Юля Кострuба і Славко Галатин.

Після перерви проф. І. Вовчук в політичній доповіді на тему: „Українська проблема в миротворному тумані", накреслив міжнародне положення і намагання Брежнєва приспати чуйність провідників вільного світу своїми зустрічами з представниками різних держав і обманчивими обіцянками миру, створивши туман, в якому опинився вільний світ, який часто приймає брехливі заяви за чесне ставлення Москви до проблем тривалого миру. На тому тлі доповідач з'ясував, яке повинно бути ставлення української визвольної політики, тобто ми аж ніяк не можемо пов'язувати нашої визвольної боротьби з мінливими політичними коньюнктурами, а зокрема не попадати в зневіру, мовляв, у такому несприятливому міжнародному положенні наша визвольна боротьба є безвиглядною. Таких бо ситуацій в нашій історії було багато, але не орієнтація на чужі сили і пригожі обставини, але свої власні є єдиноправильна. Після доповіді приявні ставляли доповідачеві запитання, на які він дав вичерпну відповідь.

На закінчення пані з Відділу ОЖ ОЧСУ приготовили перекуску зі солодким, а учасники цих святочних сходин ще далі продовжували розмови на тему доповідей.

В. Н.

✝ ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

Інж. ВАСИЛЬ ЗАХАРКЕВИЧ — член УНС Відд. 473 Т-ва ім. сотн. Ю. Головінського в Монтреалі, Канада, помер 13 жовтня 1973 р. на 59 р. ж. Нар. в Снятині, Україна і став членом УНС 1955 р. Полишив у смутку дружину Ельвіру, доньку Віру, брата та 2 сестри. Похорон відбувся 16 жовтня ц. р. на цвинтарі Cote des Neiges, Montreal, Quebec, Canada.

Вічна Йому Пам'ять!

Секретар

МАРДЖОРІ ВАРІН, членка УНС Відд. 379 Б-ва св. Юрія в Чикаґо, Ілл., померла на 39 р. ж. Нар. в Гінтон Оклагома і стала членкою УНС 1960 р. Полишила в смутку мужа Михайла, дітей: Катерину, Степанію і Михайла. Похорон відбувся 9 жовтня 1973 р. на цвинтарі св. арх. Михаїла в Палатайн, Ілл.

Вічна Їй Пам'ять!

М. Сеньків, секр.

ЮСТИН ПАНЬКІВ — член УНС Відд. 427 Т-ва ім. Івана Франка в Ст. Кетринс, Онт., Канада, помер 29 вересня 1973 р. на 65 р. ж. Народився в с. Метенів, коло Зборова і став членом УНС 1962 р. Полишив у смутку дружину Юстину, доньки: Елисавету, Гош і Лорету, 5 внуків, 2 братів. Похорон відбувся 2 жовтня ц. р. на цвинтарі Вікторія Лавн в Ст. Кетеринс, Канада.

Вічна Йому Пам'ять!

Дяків, секр.

ВАРВАРА БАРДАЧЕВСЬКА, членка УНС Відд. 241 Т-ва ім. І. Франка в Вуйсокет, Р. Ай., померла 30 жовтня 1973 р. на 68 р. ж. Нар. в с. Лука Велика, Україна і стала членкою УНС 1935 р. Полишила в смутку Ксеню і Джанет. Похорон відбувся 2 листопада ц. р. на цвинтарі St. Charles, Blackstone, Mass.

Вічна Їй Пам'ять!

Джанет Бардел, секр.

СЕМЕН ПЕТРИК, член УНС Відд. 65 Б-ва св. Володимира в Елизабет, Н. Дж., помер 23 жовтня 1973 р. на 82 р. ж. Нар. в с. Зандранова, пов. Коросно на Лемківщині і Став членом УНС в 1911 р. Полишив у смутку дружину Параску, 4 синів й доньку. Похорон відбувся 26 жовтня ц. р. на цвинтарі Фарвю в Вестфілд, Н. Дж.

Вічна Йому Пам'ять!

А. Сміт, секр.

МИХАЙЛО ДИДИК — член УНС Відд. 317 Т-ва Запор. Січ в Сиракюзах, Н. Й., помер 23 жовтня 1973 р. на 78 р. ж. Нар. в м. Бережанах, Україна і став членом УНС 1934 р. Полишив у смутку 3 дочки: Анастазію, Анну і Олену, сина Олексу та 2 сестри. Похорон відбувся 25-го жовтня ц. р. на цвинтарі св. Івана Хрестителя в Сиракюзах, Н. Й.

Вічна Йому Пам'ять!

Секретар

АНДРУСИК ІВАН, член УНС Відд. 253 Т-ва ім. І. Франка в Лудлов, Масс., помер 26-го жовтня 1973 р. на 86 р. ж. Нар. в с. Заблутів, пов. Снятин і став членом УНСоюзу 1923 р. Полишив у смутку сина Петра з дружиною і 2 внуків. Похорон відбувся 29 жовтня ц. р. на цвинтарі св. Альойзія в Спрінґфілд, Масс.

Вічна Йому Пам'ять!

В. Фіцик, секр.

ЮЛІЯН КАМЕНЕЦЬКИЙ — член УНС Відд. 472 — Пластовий Відділ в Чикаґо, Ілл., помер 8 жовтня 1973 р. на 79 р. ж. Став членом УНСоюзу в 1949 р. Полишив у смутку дружину Наталію, 2 синів: Ігоря і Леоніда, дочку Аріядну 5 внуків та сестру. Похорон відбувся 14 жовтня ц. р. в Стоктон, Каліфорнія.

Вічна Йому Пам'ять!

Стефанія Кочій, секр.

ВОЛОДИМИР ШАБАТУРА, член УНС Відд. 271 Т-ва ім. І. Франка в Елмайра, Н. Й., помер 23 жовтня 1973 р. на 91 р. ж. Нар. в с. Білий Камінь, пов. Золочів і став членом УНС в 1928 р. Полишив у смутку 2 синів, 3 дочки, 3 внуків та 2 правнуків. Похорон відбувся 26 жовтня ц. р. на цвинтарі св. апп. Петра і Павла в Елмайра, Н. Й.

Вічна Йому Пам'ять!

І. Чопко, секр.

ОЛЬГА ЯНЧИШИН, членка УНС Відд. 174 і 379 Пластового Відділу в Детройті, Міш., померла 24-го жовтня 1973 р. на 52 р. ж. Стала членкою УНС в 1969 р. Полишила в смутку 2 синів: Юрія і Петра і сестру Діонізію. Похорон відбувся 27 жовтня ц. р. на цвинтарі Оливна Гора в Детройті, Міш.

Вічна Їй Пам'ять!

А. Слюсарчук, секр.

МИХАЙЛО СМЕТАНЮК — УНС Відд. 408 Т-ва ім. митр. Андрея Шептицького в Торонті, Канада, помер 28-го жовтня 1973 р. на 58 р. ж. Нар. в Печеніжині, пов. Коломия і став членом УНСоюзу в 1969 р. Полишив у смутку сина Богдана. Похорон відбувся 31 жовтня ц. р. на цвинтарі Park Laun в Торонті, Канада.

Вічна Йому Пам'ять!

І. Курман, секр.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

СУБОТА, 17 ЛИСТОПАДА 1973 р.

НЮАРК, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Чорн. Січ 14 Відд. о год. 7-ій веч. в приміщенні Чорн. Січ, 690 Сенфорд Аве. Проситься прибути і вирівняти вкладки або висилати на адресу секретаря — М. П. Отрок, RD. 2, Box 102, Cranbury, N.J. 08512. — Управа.

НЕДІЛЯ, 18 ЛИСТОПАДА 1973 р.

ПАТЕРСОН, Н. Дж. Місячні збори Т-ва ім. Т. Шевченка 64 Відд. о год. 2-ій по пол. у Вінярського, 482 Мейн вулиця. Проситься чл. прибути і вирівняти вкладки. — І. Вурний, секр.

ПАРМА, Огайо. Місячні збори Т-ва ім. І. Франка 334-ий Відд. о год. 1-ій по пол. в залі West Side Federal Savings, 5839 Ridge Rd. Проситься чл. прибути. — В. Задорецький, рек. секр.

ЙОНКЕРС, Н. Й. Місячні збори Т-ва Под. Січ 8 Відд. о год. 2-ій по пол. в церковній залі при Чеснат Стріт. Проситься чл. прибути і вирівняти вкладки. — В. Козіцький, предс., В. Мандзій, секр.

КЛІФТОН, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Укр. Січ 182-ий Відд. від год. 11-1 по пол. в залі Укр. Правосл. Церкви при 635 Broad вул. Проситься чл. прибути і вирівняти вкладки. — Гр. Клименко, секр.

ВУНСАКЕТ, Р. Ай. Місячні збори Т-ва Запор. Січ 206 Відд. о год. 1-ій по пол. в парохіяльній залі, 74 Гарріс Аве. На порядку: нагорода для старшого чл., та спільна перекуска. Проситься чл. прибути. — Управа.

ПАССЕЙК, Н. Дж. Місячні збори Т-ва ім. Т. Шевченка 42 Відд. о год. 2-ій по пол. в УНДомі, 237 Гоуп Аве. В неділю, 9 грудня ц. р. буде посвячення прапорів Відд. і святочний бенкет. Проситься чл. взяти участь. — І. Влиха, предс., п-ні В. Тижбір, заст., П. Головачук, фін. секр., Н. Михайлишин, касир. В. Марущак, рек. секретар.

ТАРЗАН, Ч. 7025. Найомі дає свою згоду

Ну, Найомі, я сказав своє слово — припускаю, що ти знову скажеш „ні"! — Ні . . .

Я так і думав . . . — Ти дурень. . . Генерале! . . .

Я хотіла сказати, що більше не скажу „ні"! Я вийду за тебе заміж!

Що?!.. Тарзане, чи ти це чув? — Гратулюю тобі, генерале Ірс!